[illegible]
10 VII 70

195

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKA DAGBLADET
12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöier
Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, sissekäik, Kocksgränd 3
Aadress: Box 16320
103 26 Stockholm 16
Telefon: 21 84 46
Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28650
Tellimishinnad:
Aasta .... kr. 147:—
Termin (4 kuud) ...... kr. 53:—
Kuu .... kr. 15:—
Kuulutusehind 75 ööri mm.
Ärikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB
Eskilstuna 1970

Eskilstuna-Kuriren
Upplaga C
Reedel, 24. juulil 1970
Nr. 168 (3452)

Balti kunsti näitus Visbys

Juba neljandat aastat korraldab Visby linna konstnämnd koostöös Gotlands Fornsaliga kogu juulikuu kestva balti kunsti näituse pealkirja all "Ars Baltica — sommarsalong med konst från östersjöländerna". Lainud aastal oli väljapanekuid ka okup. Eestist, tänavu puudusid sealt kunstitööd. Seevastu oli rohkesti töid kodumaal asuvailt leedu ja läti kunstnikeilt. Tänavusel näitusel olid eksponeeritud taani, soome, Lääne-Saksamaa ja Ida-Saksamaa kunstnike, poolakate, leedulaste, lätlaste ja ka paari vene kunstnike, samuti rootsi kunstnike tööd. Näitusel väljapandud teosed olid mahutatud i mlapandud teosed olid mahutatud Gotlandi muinsusmuuseumi mitmessesaali.

Kõik, kes külastavad Visbyt, peaksid käima ka Gotlands Fornsalis, mis on üks maailma huvitavamaid ja eeskujulikumalt korraldatud muuseume. Seal võib tutvuda Gotlanid eelajalooliste aegadega, alates kivi-, raua- ja pronksiajast, Gotlandist saadud rohkete ja haruldaselt huvitavate arheoloogiliste leidude põhjal. Fornsaalis on esitatud ka Gotlandi mineviku uuem aeg alates keskajaga, suurel määral kiriklik kunst, kodukultuur, laevandus, rahvariided ja muud rikkalikud etnograafilised esemed. Gotlandi ajalugu on olnud kirev ja vaheldusrikas ja seda kõike saab teatud määral tundma õppida muuseumis väljapandud esemete varal.

Taani kunstnikest esinevad näitusel kaks — graafik Palle Nielsen (sünd. 1920) ja maalija ja graafik Tonning Rasmussen, sündinud 1936, asub nagu eelminegi Kopenhaagenis. Viimaselt on näitusel viis moodsat haruldaselt värvirikast maali, kõik viis seeriast "Amsterdami pildid". Iga maal on ruutmeeter suur ja nende toonides domineerib punane. Pealiskaudsel vaatlusel paistab, nagu esitaksid need maalid mingeid tehnilisi objekte. Lähemal uurimisel näed neis ka inimkujutusi, nagu maalis "Kaks venda" ja "Pühapäev Amsterdamis". Iga maali hinnaks on 3.000 krooni.

Soomlastest on esitatud maalija Veikko Laukkkanen Turust, sündinud 1930, ja graafik Lauri Mäkinen, sünd. 1936 Viiburis. Viimaselt on neli etsingut: Ühe linna anatoomia, Suletud linn, Rändav mägi ja Inimeste linn. V. Laukkanen on esitanud näitusel maalidena kaks torsot, ühe naise pea, mis kannab nimetust Õhtutäht ja kahe mehe pöid allkirjaga Vennad.

Lääne-Saksamaalt on esitatud rohkesti kunstnikke, eelkõige Vittorio Bonato nimeline meister (1934, Kölnist), kelle maalide ainestikuks on peegelpildid (peegelobjektid, peegelainestikud), väga kummalised kujutused. Edasi leidub töid Leo Breuerilt Bonnist (puureljeefid), Ludvig Wildingilt Pfalzist, Bernd Dambkelt, Grefendorfist ja Raimund Girkelt Shleesiast.

Poolast pärinevad peamiselt graafikute tööd. Graafik Jacek Gaj, sündinud 1938 Kraakovis ja lõpetanud seal kunstiakadeemia, esitab oma töödes peamiselt hirmu- ja õudusenägemusi. Mõnede tema tööde allkirjadeks on "Auto da fé", Põgenemine, Kodus Aadama juures, Tants.

Osakonnas Nõukogude liit on välja pandud peamiselt leedulaste ja lätlaste teoseid. Nii leiduvad selles osakonnas järgmiste leedulaste graafilised asjad ja maalid: Irena Baiorunaite, s. 1937. Tema töödest äratab tähelepanu litograafia "Vana Vilnius". Edasi leedulane Rimtautas Gi gavichus, s. 1935, pärit samuti Vilniusest, kujutanud ka oma kodulinna. Edasi Aldona Skirutite, sünd. 1932, Shauliais, elab ja töötab samuti Vilniuses, ja lõpuks Domicele

Järg. lhk. 2.

Balti värvinguga debattsaade raadios

Rootsi raadio Malmö redaktsiooni kultuuriosakond OBS esitas 11. juulil tugeva balti värvinguga debatt-saate, mis puudutas esiteks filmi "Baltlaste väljaandmine" ja sellega seoses lätlase Artur Landsmanise debatt-väljaannet "Valestitõlgitsetud leegionärid" ning lõpuks soome-rootslaste ajakirja "Horisont", mille viimane number on pühendatud balti 60-ndate aastate lüürikale ja proosale. Selle taustal vaatles Bernard Kangro eesti ja läti eksiilkirjandust.

OBS-i toimetajaks on eestlane Andres Küng, kes ütles ka saate sissejuhatavad sõnad, märkides m.s., et eksiil-lätlased on väljastanud debatt-teose, mis mitmes punktis on kriitiline Enqvisti pühakkirjelduse vastu.

Filmi "Baltlaste väljaandmine" vaatles Olle Grönstedt, kes kokkuvõttes pidas seda ebaõnnestunuks. Ta tähendas m.h., et tema arvates "pakub film mõneti veidrat kaitset vanadele natsistidele. Paljud neist on olnud tegevad SS-üksustes tagalas, ja kuigi seda ei mainita, siis võib neid selles ikkagi kahtlustada."

Järgmisena käsitles Bertil Häggman Artur Landsmanise debatt-väljaannet "Valestitõlgitsetud leegionärid", millisega Landsmanis näitab, et Enqvist paljudes punktides tarvitab ettevaatamatult oma allikmaterjale ja teeb liiga kiiresti oma järeldused.

Pärast seda, kui Häggman oli refereerinud Landsmanise väljaannet, näidanud selle kaudu läänelätlaste seisukohti, et leegionäre ei saa samastada saksa üksustega, näidanud toonase rootsi valitsuse seisukohta, vaadelnud Enqvisti intervjuusid Lätus jm., tõmbas ta järelduse: "Landsmanise teos on väärtuslik täiendus Enqvisti romaanile ja seda peaksid lugema kõik, kes soovivad tungida sügavamale baltlaste väljaandmistragöödia problemaatikasse".

Bernard Kangro ettekande juhatas samuti sisse Andres Küng, kes tähendas seejuures, et hoolimata sellest, et baltlaste arv eksiilis on kaugelt alla saja tuhande, on nad oma kirjastustega annud välja luulekogusid ja romaane kuni 3000 eksemplaris. Rootsis, kus on 8 milj. elanikku, peaks see vastama veerand milj. eksemplarile.

Bernard Kangro tõi esile, et "Horisondi" erinumber on koostatud läti kirjaniku Gunars Irbe poolt. Ta ütles edasi, et balti rahvaste kirjandus on raudeesriidega jagatud kahte ossa. Koostaja on olnud huvitatud tänapäeva olukorrast ja on seetõttu keskendunud küsimusele, kuidas kirjandus niihästi eksiilis kui ka raudeesriide taga peegeldab tänapäeva moodsaid voole.

See tõttu on valitud 50 kirjanikku maapaost ja ka kodumailt nooremast generatsioonist ja nende loomingunäiteid läti ja eesti proosast ja luulest. Leedu osa ei ole koostajal õnnestunud kaastada. Koostatu pakub huvitava pildi ainestäprobleemist ja käsitlusviisist kirjanduses.

Eksiilkirjandus vabas maailmas on haaravam ja mitmetahulisem. Kirjanikel on huvitav arengukulg seljataga. Ära lõigatud kodumaast, kuid tihedasti seotud selle kultuuritraditsioonidega, vastuvõtlikud demokraatliku maailma literaarsest modernismist, omavad nad pädevust näha maailma kahesuguses valguses.

Kirjandus N. Liidus on täiesti asetatud kommunistliku parteipoliitika meelevalla alla. Baltikumis lisandub pealeselle rahvusküsimus. Tugev venestuse surve sunnib kirjanikke väljendama äärmise ettevaatlikkusega. Seega siis ka puudub Sovjeti-eesti kirjanduses näiteks suurte vastuolude kirjeldused anastajate ja maa pärisrahva vahel. Range tsensuur ei lase vähimatki läbi selles suunas.

Bernard Kangro ütles lõpuks:

— Balti riikide praegune saatus peaks pälvima rootslaste poolt sootuks suuremat tähelepanu kui see on seni juhtunud. Esijoones seetõttu, et rikkalik eesti ja läti eksiilkirjandus sünnib siin. Seda enam, et selle problemaatika on palju lähemal Rootsile kui olukorrad äralõigatud maades. Võitlus demokraatia eest toimub [illegible] meie lähedal ja meie enda maal.

Mt.

Bernard Kangro

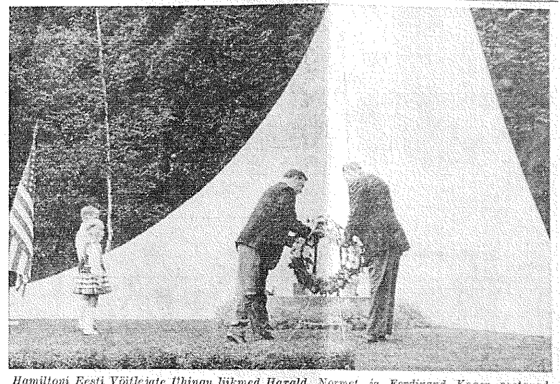

Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu liikmed Harald Normet ja Ferdinand Koger asetavad pärja Eesti vabaduse eest langenute mälestussambale "Seedrioru" juubeli puhul.

Musta mehe tseremooniad Vaatlusi rassinäidendist

(ME) — Tyrone Guthreie monumentaalne kunstiteater Minneapolises, Ühendriikides, sõsarteater Ontario Stratfordile, avas oma kaheksanda hooaja kolme esietendusega, mis said diametraalselt erinevaid arvustusi. Carlo Goldini komöödiat "Veneetsia kaksikud" peeti keskpäraselt rahuldavaks, haarav neegrielu draama "Ceremonies In Dark Old Men" kujunes üldiselt läbitungivaks ja mänguliselt erakorraliselt kõrgetasemeliseks, kuna Shakespeare'i "The Tempest" jäi õõnsaks ja elutuks suurejooneliste tehniliste effektidele vaatamata ja sai hävitava kriitika osalliseks.

Järgmisena esietendub augustis Bertolt Brechti "A Man Is a Man", mille lavastab viimastel aastatel Stratfordis tegutsenud briljantne näitejuht John Hirsch, kes saabus Ungari põgenikuna Ameerikasse 1948.a. Ülemaailmseis mõõtmeis tähelepanu äratavaks aga töötab kujuneda oktoobris väljatulev "Artikkel 58", dramatiseering Siberi orjalaagrite elust, Alexander Solzhenitsõni romaani järele, kus kirjanik viibis üksteist aastat.

Teose lavastab 1. juulist Tyrone Guthrie Teatri ülevõtnud uus kunstiline juht Michael Langham, kes saabus Stratfordist, kus ta juhtis Tyrone Guthrie järele Stratfordi teatrit 12 aastat. Langham on muuseas teine Briti ohvitser, kes Teisest Maailmasõjast osavõttes langes sakslaste kätte vangi ja viibis seal rea aastaid.

Langhami peetakse üheks kaasaja kõige silmapaistvamaks näitejuhiks, ja Stratfordi teatri väljakujundamine tema praegusele edukusele ning kunstilisele tasemele on tema otseseid teeneid.

"Artikkel 58" ettevalmistustööd on juba alanud, selts võib oodata mõndagi erakorralist, ja lavastaja Michael Langhamil on ka juba sidemed eestlastega teose tagapõhja ja iseloomu suhtes.

Vaatleksime aga täna "Musta mehe tseremooniaid" — kui ühte kõige läbitungivamat ja üldiselt selgeimalt haaravamat teost kaasaeg-

Järg. lhk. 2.

Ei taha anda rahuauhinda G. Myrdalile

MÜNCHEN — Lääne-Saksamaal on avaldatud protesti selle vastu, et kavatsetakse anda raamatukauplusteauhind abielupaarile Alva ja Gunnar Myrdal.

Kriitikud arvavad, et Saksa Raamatukaupluse rahuauhinda ei saa anda mehele, kes kaubandusministrina toetas saksa sõdurite väljaandmist N. Liidule a. 1945.

Saksa-sihtasutuse juhatus on avaldanud, et Gunnar Myrdal rootsi valitsuse liikmena "mängis peaosa draamas, mis viis selleni, et 3 000 põgenikku anti välja Venemaale. Rootsi valitsus tegi otsuse, mis oli vastuolus kõigi humaansete põhimõtetega ja maksva rahva- ja asüülõigusega."

Natsi-Saksamaa kokkuvarisemise puhul põgenes a. 1945 Rootsi 2 800 saksa sõjaväelast ja samuti 167 balti leegionäri, kes, hoolimata rootsi opinioonigruppide protestidest, anti välja venelastele.

Kuid Aftonbladet, kust on eelnenud sõnad võetud, lisab, et Gunnar Myrdal ei etendanud mingit otsustavat osa sõjavangide väljaandmisel.

Kekkonen oli Valges Majas

HELSINGI — Kõigest paar päeva pärast Moskva-külastuse lõppu siirdus president Kekkonen nädalapikkusele ametlikule visiidile USA-sse. Soome riigipeal oli m.h. kohtumine Valges Majas ka president Nixoniga, viitsepresident Agnewga ja välisminister Rogersiga.

Paljud välisavaatlejad on veendunud, et Soome president võttis Ameerikasse kaasa niinimetatud "poliitilist pagasit otse Moskvast", toimides mõnevõrra mõlema supervõimu vahelise "saadikuna". Rootsi moderaatse erakonna leht SvD meenutab Kekkoneni külastuse puhul peaminister Palme külastust USA-sse mõni aeg tagasi. Märgitakse, et Soome omab teatavasti erilisi sidemeid N. Liiduga seoses sõpruse- ja abistamispaktiga. "Sellest hoolimata aga võetakse teda Washingtonis vastu austatud külalisena, kelle sõnadele ja vaadetele ilmselt asetatakse suurt rõhku. Kui aga neutraalse Rootsi peaminister viibis USA pealinnas, jäi Valge Maja temale suletuks, kuigi USA presidentidel peaaegu alati on aega vastu võtta külasviibivaid valitsusjuhte. Ka siis, kui nad ei viibi ametlikul külaskäigul. See ütleb ühte ja teist kohmakuse ja vigade kohta meie suhetes USA-ga", konstateerib Svenska Dagbladet.

UNO noorsoo-üritus propaganda-foorumiks

(VES) — New Yorgi Idajõe kalda Iklaaspalees on käimas UNO järjekordne üritus, "Maailma Nooruse Assamblee" 628 osavõtjaga 112 riigist. UNO 25. aastapäeva tähistamiseks mõeldi maailma noortele anda võimalus oma seisukohti avaldada, oma ideedega välja tulla.

Nagu enamus UNO üritusi, nii kujunes ka see noorte täiskogu hoopis teisiti kui välja nägi plaani paberil. Kui iga osavõtva maa noortele lubati maksimaalselt 5 esindajat, siis N. Liit ilmus osa võtma 15 delegaadiga. Sest kuna 25 aastat tagasi lääneriigid järele andsid Stalini nõudmisele ja tunnistasid N.Liidu "liiduvabariigid" Ukraina ja Valge-Vene UNO liikmesriikideks, siis on Moskval ka noorte täiskogus kolmekordne esindus.

Vene komsomoltsid ja komsomolkad esitasid kohe nõudmise, et Rahvusliku Hiina, Lõuna-Korea ning Lõuna-Vietnami noorte esindajad täiskogust välja visataks — nendes maades olevat võimul "nukuvalitsused". Ja N.Liidu delegatsiooni juht Gennadi Jamajev alustas oma rolli noorte täiskogu rängasõnalise kallaletungiga USA-le tema "militarismi" pärast Vietnamis ja Kesk-Idas, "provokatsioonide" pärast "sotsialistliku Kuuba vapra rahva vastu" jne.

Kõnetoolis olijate mahakarjumine, rusikaga laudadele tagumine ja müra UNO koosolekutesaalis ületas kõige selle, mis UNO enda koosolekutel 25 aasta kestes nähtud-kuuldud, märkis üks hallipeaga UNO diplomaate, kes noorte täiskogu koosolekut jälgis publikurõdult.

N. Liidu ja kommunistliku partei iceri teiste maade noorkommunistidele aitavad kaasa vähemarenenud Aafrika ja Aasia maade esindajad, kelle silmaring ei näi ulatavat kaugemale kohalikest küsimustest.

Mosmabiigi neegrinoormees Armando Guebuza, näiteks, deklareeris: "Ma tulin siia, et võidelda kolonialismi jõudude vastu". Ta aga ei ole kuulnud ega ei taha kuulda, et N. Liit on moodsa ajastu suurim koloniaalriik. Ta tegeleb ainult Portugali kolonialismiga.

"Maailma nooruse assamblee" UNO-s toimus täpselt samal ajal kui USA-s peetakse Ikestatud Rahvaste Nädalat. Ikestatud rahvastel aga "assamblees" esindajaid ei ole, vaid neid esindavad ikestajate käsilased.

Kui Eesti Rahvuskomitee saatis USA Kongressi 535 liikmele märgukirja protestiga Lenini 100. sünnipäeva tähistamise vastu UNO poolt, siis vastas rida rahvasaadikuid, et see tähistamine olnud väike asi. Küllap ka praegusele UNO üritusele, mis on kommunistidele propaganda-foorumiks, leitakse vabandus.

● 29. juunil sai Torontos 90-aastaseks endine Tahkuranna vallavanem Jaan Soomäe. Juubilar sündis Käärdijaagu talus, mis asus poole km kaugusel president Pätsi vanemate talust. Torontos elab kõrgesse ikka jõudnud vallavanem oma tütre ja poja juures ja võtab veel aktiivselt osa Toronto baptisti koguduse tegevusest.

Noortepäeval esinesid suvekodu lapsed. Esireas vasakult Veroonika Arnemann, Mailis Laurits, Linda Riomar, Evi Soomägi ja Merike Varma. Teises reas ja taga vasakult Eva Aring, Leena Kotkas, Mare Roosa, praktikant Leida Helberg, Eva Lundquist, Anu Varma ja Kerstin Roosa. Paremal äärel Ene-Mall Viinamäe. (Foto Ainsaar)

ELA suvekodus oli noortepäev

GÖTEBORG (EPL) — ELA suvekodus pühapäeval, 28. juunil korraldatud noortepäev kujunes rahvarohkeks ja meeldejäävaks kokkutulekuks noortele ja nende külalistele.

Juba laupäeva pärastlõuna-tundidel ilmusid sõidukid, tuues naeratavate nägudega külalisi suvekodu piiridesse, et varakult valmis vaadata kohti telkimiseks ja autode parkimiseks. Ja siis kubiseski õhtul suvekodu metsaalune mitmevärvilistest ja -kujulistest telkidest.

Külaliste hulgas oli nii stockholmlasi kui ka Hälsingborgi- ja Lundi-eestlasi, endisi sama suvekodu kasvandikke, kellede sooviks oli jne näha ja teistele näidata oma lapsepõlvest meeldejäänud paiku, mis jutustasid viibimisest ja mänglemistest siinses ELA suvekodus. Göteborgist oli saabunud suure bussi täis ELA suvekodu vanemaid sõpru ja toetajaid.

Pühapäeva ennelõunane aeg veedeti suplemise, paadisõidu ja kalastamisega ja ka leilivõtmisega suvekodu mõnusas saunas. Õhtupoole — pärast puhketundi — algasid noortepäeva ettekanded ELA esimehe Evald Soomäe avasõnaga. Siis esinesid kasvandikud laulus ja sõnas. Kasvataja Ene-Mall Viinamäe oli kasvandikele rea laule selleks õpetanud ja need kõlasid suurepäraselt suvekodu õuel tema juhtimisel. Dr. Ivar Grünthal oli oma puhkuse katkestanud selleks, et tulla noortepäevale kõnelema. Deklamatsioonidega esinesid pr. Elvi Aidla ja noored.

Sõnalis-muusikalistele ettekannetele järgnesid jalg- ja käsipalli võistlused. Noored mängisid vastamisi oma isadega. Viimased olid alati kaotajad.

Õhtuhämaruses süüdati jaani- ning võidutuli. Loitva leegi valgusel leidsid aset vanad eesti mängud ja tantsiti vanu tantse... Öö lähenedes vaibus lõpuks võidutuli. Noored igatsesid puhkuse järele ja külalised asusid koduteedele. Möödunud oli meeldiv ja osavõturohke noortepäev. Möödunud küll, aga kauaks meeldejääv.

J.A.

ELA noortepäev, noorte, vanemate ja külalistega Kärr-Sämstadis. (Foto Ainsaar)

EPL 24. juulil 1970

Kokkupõrkekursil

Paar nädalat tagasi laaditi Ühendriikides ühele iisraeli laevale 24 ülimoodsat rasket haubitsat, mudel M-109, mis võivad tulistada ka aatomimürskudega. Mõni päev hiljem teatati, et Iisraelile on antud uusimaid elektroonilisi seadmeid, mis võivad efektiivselt segada radarjaamade tegevust lennukite jälgimisel. Järgnevalt levisid kuuldused, et teele Iisraeli on hakanud minema kuulsaid ameerika Phantom-ründamislennukeid. Nende kohta keelduti aga ametlikes ringkondades midagi ütlemast. Selle asemel tõsteti esile, et N. Liit saadab nüüd Egiptusele lisaks kõigile muule ka moodsaid maandumislaevu. Säärast laadi abiandmine Egiptusele pole enam sugugi defensiivne, vaid on selgesti ofensiivne. Kui vene õhukaitse raketipatareid olid mõeldud Egiptuse õhuruumi turvamiseks Suessi kanali ääres, siis maandumislaevade juurdetulek osutab ofensiivse operatsiooni võimalusele üle tolle kanali.

USA välisministri abi Sisco kinnitas seda ametlikku vaadet hiljutisel kohtamisel ajakirjanikega ülemaalises televisioonisaates. Ta järeldas, et niiviisi on sündmuste areng Lähis-Idas võtnud suuna, mis võib viia kokkupõrkeni Ühendriikide ja N. Liidu vahel. Just praegu taotleb USA leida võimalust, et tulevahetust iisraelilaste ja araablaste vahel seisma panna ja läbirääkimisi startida. Samal ajal arendab N. Liit oma poliitilist strateegiat Lähis-Idas, kindlustades seda suureneva sõjaväelise sekkumisega. Maandumislaevade juurdetulek lisab uue kvalitatiivse teguri sealsesse strateegilisse olukorda. Selles ühenduses on nii USA president kui välisminister teinud täiesti selgeks, et Ühendriigid teevad kõike vajalikku eesmärgiga kindlustada, et tasakaal ei langeks Iisraeli kahjuks. Seda põhjusel, et mõõduandvad on kaks asjaolu: otsides poliitilist lahendust on USA ühtlasi otsustanud jääda kohale selles piirkonnas, kus tal on väga tähtsaid strateegilisi, poliitilisi ja majanduslikke huvisid.

N. Liit on tuletanud ühepoolset kasu praegusest rahutusest Lähis-Idas. Kuid tal peaks olema põhjust kaaluda oma ühepoolset kasusaamist riski vastu, et arengut ei saa enam kontrollida — nagu see juhtus just enne juunisõda — ning et tulemuseks võib olla N. Liidu ja USA kokkupõrge. Ühendriigid on huvitatud Sovjeti juuresoleku kahandamisest tolles piirkonnas. Parimat teed selleks võimaldaks poliitiline sobimus, mis vastab mõlema poole legitiimsetele huvidele. Mõeldud on sobimus, mis kaitseb Iisraeli julgeolekut ja ühtlasi rahuldab araabiariikide soove, palestiinlased kaasa arvatud.

Suurim lahkuminek USA ja Sovjeti seisukohtade vahel tuleneb küsimustest, kuidas korraldada läbirääkimisi, kehtestada rahu, läbi viia vägede tagasitõmbamist ning lahendada põgenike probleemi. Möödunud aasta septembris leppisid USA ja N. Liit kokku, et läbirääkimisi tuleks arendada UNO erivoliniku Jarringi vahetalituse põhjal. Kahjuks taganes N. Liit sellest, mispärast kõik on tänaseni jäänud soiku. Jätkuva mõttevahetuse asemel on sealt esikohale tõstetud Iisraeli vägede tagasitõmbamise nõudmine. Muidugi, Iisraeli vägede äraviimine okupeeritud aladelt on oluline osa iga sobimuse juures. See on põhielemendiks ka Ühinenud Rahvaste Julgeolekunõukogu resolutsioonile 1967 novembrist.

Tolles resolutsioonis ei kõnelda aga "totaalsest tagasitõmbamisest". Tolles resolutsioonis pole ka juttu "tagasitõmbamisest enne 5. juunil 1967 kehtinud piiride taha". Tolles resolutsioonis üteldakse, et pooltel peab olema õigus elada rahus kindlates ja tunnustatud piirides, mis on rajatud kokkuleppele nende vahel. Teiste sõnadega, küsimus lõplikest piiridest on jäetud läbirääkimiste asjaks poolte vahel. Kui USA lepituskava tagasi lükatakse, tähendab see taas ühe võimaluse kaotamist, nagu neid niigi on kaotatud küllalt palju. Väljavaated tulevikuks jäävad üha kitsamaks nii pooltele tolles piirkonnas kui suurriikidele. Kui käesolev võimalus kaotatakse, siis võib kahjuks ette näha ainult jätkuvat heitlust ja suuremas ulatuses.

USA välisministri abi sõnavõtule on vahepeal tulnud kaudne vastus Moskvast: N. Liit ei kavatse muuta oma strateegiat Lähis-Idas, hoolimata USA hoiatustest, et ollakse kokkupõrkekursil.

A.K.

Musta mehe tseremooniad

Algus lk. 1

ses Ameerika rassiprobleemis, mida forsseerivad mitmesuunalised lahkuminevad jõud. See on realistlik neegrinäidend, ilma süüdistamise, kohtumõistmise ja otsuse langetamise tendentsita.

Kirjutatud neegerkirjaniku Lonne Elder III poolt, lavastatud neegernäitejuhilt Israel Hicks (kes lavastas selle ka Broadwayl), ja esitatud erakordselt kõrgetasemeliselt neegri tegelaskonnalt. Kogu Ameerika on saanud viimastel aastatel sümbolite ja nende kaudu automaatselt samastamise mentaliteediks, mille varju on hakanud kaduma kõikide nende probleemide üldinimlikkus — vaatamata ka rassile.

Iga üht pikkade juustega peetakse hipiks, igaüht kes aktiivselt püüab muuta ebaühtlust või ebaõiglust teataval elualal, peetakse kas rassivaenlaseks, radikaaliks, vasakpoolseks või reaktsionääriks.

Ja igat neegrit on hakanud see mentaliteet märgistama sõjaka revolutsionäärina. See hoiak on kandunud üle isegi Ameerika lainulatuslikku, puht neegriteatrisse ja tekitanud seal omakorda konfliktid. Ja jällegi on kogu probleemide põhi üldinimlik, vaatamata kellegi rassile...

"Ceremonies In Dark Old Men" ei ole kantud seesugusest üldistavast märgistamisest, see teeb tema erakorraliselt tähelepanuväärseks kõigile, kes soovivad mõtelda ja mõista üldinimlikul pinnal. Sest inimesed selle draama tseremooniates on asetatud seesugusele pinnale, et neid haaravad intriigid on samased igale rassile, ka valgetele, olgugi et siin on tegelasteks mustad.

Järelduseks saab pealtvaataja selle, et küsimused ei lahendata mitte ühe rassi süüdistamise ning teise edutamisega, vaid aluseks saab olla ikkagi inimliku iseloomu samased põhijooned ja lahendus peab minema välja nende mõistmisele.

Sest sündmused, mis toimuvad selles Harlemi perekonnas, toimuvad samaselt ka valges ühiskonnas, kui nad on asetatud samasugustesse olukordadesse ja tingimustesse. Igalpool võib juhtuda, et kui elus ei jõuta haljale oksale seaduslikul teel, siis tehakse seda ebaseaduslikult.

Kui väärikust ja positsiooni ei osteta ausalt, siis likvideeritakse sageli alaväärsuse kompleks otstarbe pühendab abinõu teel — vaatamata et selle lõpptulemus võib viia tragöödiasse.

Tahtmata ütelda, et see on kõige üha tee, on see omati saatuslik tseremoonia, mille raamides elavad paljud vaatamata nende rassidele. "Musta mehe tseremooniad" kõnelevad inimliku mõistmise vajadusest ja mitte kergekäelise otsustuse langetamisest mõne standardiseeritud sümboli, välismärgi ja samastamise mentaliteedi pinnal, et keegi on nahavärvilt kas must või valge.

Kas suudame mõista, miks gangster Blue Haven ütleb end kümneaastaselt tundnud olevat saja aastasena, miks vaene habemeajaja otsustab "jõukust ja positsiooni" saavutada ebaausal teel, kui ta seni ei ole respekti leidnud alaväärsuse tundest kantuna, ja lõpuks, — miks pean palehigis töötama kellegi teise rikkuseks, kui see on samas ka minu käeulatuses, ükskõik mis teel...?

Raha, tung selle järele ja selle kaudu saavutada võivale on hakanud domineerima meie materjalistlikku eluviisi. Selle kaudu loodetakse võivat osta ka üldinimlikku õnne. Harlemi vaese habemeajaja Russell Parkeri kasin töö- ja eluruumi kombinatsioon.

Areenlava ümber rämpsu ja vanade autokummide raamistus "soul music" ja depressiivne õhkkond. Lootusetu kabemäng vana sõbraga. Naine surnud, üks poeg sõjakas revolutsionäär, teine rahulik ja andekas. Tütar ainuke aus ja tegelik tööinimene. Närviline, vaidlev õhkkond. Miks ei tehta tööd, ei ole tööd, otsita tööd ega leita tööd.

Poisid aga muretsevad maisiviina ja elu paistab ilusamana. "Rassijuhiks" saanud gangster Blue Haven aga pakkub hiilgava tehingu salakõrtsi näol, mis peab "toetama" rassivõitlust ja peaasi — tooma raha, raha, raha... Vastumeelselt küll algul vanale ausale habemeajajale ja tö töökale tütrele, vahetuvad osad kiirelt raha ahvatluses.

Salakõrts töötab ja raha voolab koos alkoholiga. Peatselt toob endine aus noorem poeg isale sünnipäeva kingiks varastatud kirjutusmasina. Aga sõjakalt idealistlikule vanemale pojale saab uus olukord järjest rohkem vastuvõtmatuks, kui ta näeb, et gangsteri poolt proklameeritud rassivõitluse taga on vaid inimlik ahnus raha saavutamiseks ükskõik mis teel.

Autor Lonne Elder III monteerib kiirelt dramaatilise arengu kõrgpunktid üksteise järele, sellest saab plahvatuslik mosaiik, mida võib tuua ainult kiirelt ja üleöö saavutatud raha. Vanamehest saab lai elumees, teel lihvitud gangsterismile koos valge armukesega, ausast tütrest peenemat seltsi lõbudaam, nooremast tublist pojast fenomenaalne poevaras...

See on omapärane formaat ja stiil, mida autor kasutab. Ta ei näita pikaldasi psühholoogilisi arenguid tegelaste muutumises, vaid kõrgpingeliselt seda, mis nendest üheks või teiseks momendiks saanud.

Kantuna pea ainulaadselt tugevast ja katkemata seesmisest pingest ja ehtsast tundeelamusest, mida see tegelaskond oli võimaline esitama ühtlase ansamblina, oli ka selle kaudu saavutatud mõju vaatajale vangistav.

Oli tunne, et siin võis rääkida toepoolest jäägitust kaasaelamisest — poolteisetuhandeliselt publikumilt, kes koosnes rõhuvas enamuses valgetest. Inimlik katastroof aga kiireneb saatuslikuks kulminatsiooniks ja noorem poeg saab surma järjekordsel poeröövimisel.

Sellesse stseeni saabub joobnud isa kojutulek, ta on oma unistuste täitumise, röömutantsude ning elutseremooniate tipul. Perekond seisab masenduses ta ümber, puudub vaid noorem poeg. Kivistub oma unelmate lõppu jõudnud vana mees: "Kus on Bobby!... Pimedus langeb pikkamisi musta mehe lõppenud tseremooniatele, hind, mida ta oli maksnud püütud inimliku õnne eest.

ENDEL KUIK

Majandus tekitab peavalu parteile ja valitsusele

(VES) — N. Liidu teadeteagentuur TASS üllatas maailma ja kindlasti ka liidu elanikke teatega, et kompartei kongress, järjekorras 24-as, peetakse alles 1971.a. märtsis. Ometi oli kompartei I sekretär Leonid Brezhnev alles hiljuti teatanud, et parteikongress peetakse kindlasti käesoleval aastal, millega aasta 1970 kujuneval "mälestusrikkaks", mitte üksi N. Liidu rahvastele, vaid ka kogu maailma kommunistlikule liikumisele. Parteikongressi edasilükkamine aga tõendab, et raskusi on ka Moskva võimuklikil.

Ametlikus teadaande öeldakse, et järgmisel parteikongressil esitab üldaruande L. Brezhnev ja uue 5-aasta plaani peaminister Kossõgin. Kuna parteikongressi kava avaldati enne hiljuti "valitud ülemnõukogu" kokkutulekut, siis küsitakse vabas maailmas:

"Kuidas teab keskkomitee ette, et "ülemnõukogu" jätab Kossõgini edasi peaministri kohale? Senine valitsus peab ju uuele "ülemnõukogule" lahkumisteadaande esitama".

Kuna lahkumisteadaanne on nõukogude olukorras ainult tühine vormitäitmine, sest sealsel "ülemnõukogul" ei ole tegelikult mingit võimu, on palju täitsamad põhjused parteikongressi edasilükkamiseks, olgugi et see pidi Brezhnevile olema piinlik, arvestades tema kinnitust parteikongressi pidamiseks käesoleval aastal.

Nii Brezhnevile kui Kossõginile on komparteis kujunenud vastasrind, peamiselt põhjusel, et valitsus ei ole tarbekaupade tootmisele osutanud küllalt tähelepanu, vaid endiselt on esiplaanil olnud sõjatööstus ja sellega seotud rasketööstus. Ometi ei ole ette näha Brezhnevi ja Kossõgini kukutamist parteikongressil.

Peamist muret tekitab komparteile ja valitsusele N. Liidu majanduse seisukord, mis eriti põllumajanduse osas jätab soovida. Brezhnev pidi hiljuti ise avalikult tunnistama, et kolhoseeritud põllumajandus ei tooda veel kaugeltki küllaldasel määral toiduaineid, eriti aga liha- ja piimasaadusi. Süüdi on muidugi sovhooside ja kolhooside halb juhtimine, kuna nõukogude korra juures ei tohi kõnelda süsteemi ega valitsuse süüdiolekust.

Kõigil elualadel on viimastel aastatel suurenenud "töödistsipliini rikkumine", mis avaldub sagedases töökoha vahetamises, paljude töötajate juures mitmeid kordi aastas. Selle nähtuse vastu soovib partei ja valitsus rakendada karme abinõusid uue tööseadusega, millele praegune "ülemnõukogu" istungjärk peab vormilise heakskiidu andma. Parteikongressi edasilükkamisega kolmveerand aasta võrra loodab praegune Moskva võimuklikk võita aega kõige suuremate puuduste kõrvaldamiseks.

Liikumisi läbi raudeesriide

Okupeeritud kodumaa propagandalehe teatel viibis Rootsi õe juures August Valdas, sugulaste juures Lia Pikkas, õe juures Lee Kuusik, tütre juures Marie Maas, õe juures Villem Bernhardt, venna juures Hilja Saue ning sugulaste juures Ebalaine ja Endel Vooremaa.

Ameerikas viibis poja juures August Sakjas abikaasaga. Pariisis sugulaste juures Anna Luhtein, Kairos tütre juures Ljubov Korovina, Teheranis sugulaste juures Mai Vihmar, Argentiinas ema juures Tiiu Öövel, Poolas tütre juures Elenonora Kikas, Jugoslaavias sugulaste juures Lorelda Bozhitizh tütrega, Buenos Aireses venna juures Uno Loogväli.

Ida-Saksamaal käisid külas Aurora Semper ja Toomas Valter Huik. Samas külastas oma ema Linda Klimenko koos poja Igoriga ja sugulasi Sibylle Mueller, Eva Einasto, Lembit Tooman ja Albina Smolenskaja. Soomes elavat õde külastasid Ida Saar ja Simon Libertals. Samas viibisid külas Aadu ja Elve Maire Hint.

Rootsist sõitis Kaljo Nikkerile külla õde tütrega, Alfred Kaldale õde, Osvald Tannile vend abikaasaga, Vladimir Beckmanile tuttavad, Meeta Juusele õde tütrega, Aleksis Avasalule sugulased, James Voodile õde, Erika Jensenile sugulane, Linda Kontsale sugulane, August Mändlale sugulane, Marie Orasele tuttav, Elmar Remmelile vend, Luule Vaarendile sugulane, Paul Vihalemmale vend, Raissa Väljamaale õde, Albert Hürkesele ema, Virve Drellile tuttav, Aleksander Saarkoplile vend, Õie Heinluhale sugulane, Endla Poldrele sugulased, Matilde Reimanile sugulane, Heinard Sirelile sugulased, Allide Jänesele poeg ja Hilja Langile abikaasa.

Kanadast sõitsid Marie Lüüsile külla sugulane, Lembit Vilimaale õde abikaasaga ja Elise Tänavale õde lastega. Austraaliast sõitsid Olga Küljenile külla tuttavad, Loori Voldile sugulane ja Meeta Tõkkele tütar. Lääne-Saksamaalt sõitis Aleksander Schonertile külla õde, Luule Kunstile õde abikaasaga ja Aleksander Allikule tütar abikaasaga. Kanadast sõitsid Amanda Kartsile sugulased ja Vilma Mihkelsoole õde külla, Ameerikast Arnold Kiigemäele sugulane, Taanist Liidia Kappelile õde, Prantsusmaalt Konstantin Kolumbusele tütar, Soomest Loreida Astelile tuttav, Hollandist Ester Laursonile õde abikaasa ja tütrega, Norrast Eduard Roomaale tütar, Inglismaalt Robert Gornile sugulane, Austraaliast Johanna Maspuranile vend, Soomest Olga Nopsile vend ja Andrei Korthonenile tuttav. Viinist sõitis Meeta Pärnsalule külla tütar, Pärnsalule külla tütar, Prantsusmaalt Voldemar Vodjale õde, Hollandist Zoja ja Pjotr Orjanskile väimees, New Yorgist Aino Saavale sugulane ja Taanist Aleksis Avasolule sugulane. Soomest sõitsid Leida Sahastule külla tuttavad, Rein Karemäele tuttavad, Helgi Kruustele tuttavad, Eva Ingerile tuttavad ning Aleksander Resevile sugulased.

Alatiseks sõitis Ida-Saksamaale venna juurde elama Viktor Stele.

Asta Sepa juurde Harju rajooni sõitis alatiseks elama tema õde Rootsist.

Nixon vastas kesknõukogule

(VES) — Hiljuti peetud Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu täiskogu koosolek saatis president Nixonile telegrammi, millega lubati presidendile vaba maailma eestlaskonna toetust tema poliitika teostamisel. Nüüd saabus Valgest Majast president Nixoni allkirjaga kiri Ü.E. Kesknõukogu esimehe A. Andersoni nimele tänuga heatahtliku toetuse eest. "usaldus ja arusaamine, mida Teie ja Teie kaaslased osutate, tugevdab minu taotlusi nende suurte ülesannete lahendamiseks, mis meie maal ees seisvad järgnevatel kuudel ning aastatel," kirjutab president Nixon.

● Göteborgi ülikooli lõpetas Paavo Võõrmann Göteborgist.

VÄRMLANDI 22. suvepäev

ARVIKA (EPL) — Arvika Eesti Selts korraldab laupäeval, 1. augustil traditsioonilise suvepäeva dr. Jaan Seimari suvemaja juures, looduslikult kaunil Glafsfjordeni järve idapoolsel kaldal — Humlekills, mis paikneb Arvikast umbes 6 km lõunapool.

Arvikast viib sinna tee 175 (Arvika-Säffle tee). Arvika poolt sõites tuleb pöörata paremale teesildi kohalt, milline märgib hoiatuspiirkonna (1 km) lõppu põtrade ülekäigutee kohta.

Suvepäeva avamine ja lipu heiskamine toimub kell 12. Pärast seda on suvepäeva kõne, mille peab majandusteadlane Jüri Adila Göteborgist. Ülejäänud osa päevast veedetakse ilusas looduses, keskustelles kohvilauas või kasutades suplemise võimalust Glafsfjordenis.

Leinateateid

New Yorgis suri 11. juulil Alma Puum, n-na Metsalind, sünd. 9.nov. 1901.

Tallinnas suri 16. juunil tuntud sporditegelane Gustav Võntso 90 a. vana. Ta oli omal ajal tegev V/S Spordis ja Eesti Spordiliidu eriliitudes.

---

†

Armast

Minna Raskall'it

n-na Lesta

leinavad kurbuses

ERNST, MIA
MARET perekonnaga

Linda ja KARL ABEL
perekonnaga

---

†

Surma läbi lahkunud

kauaegset Seltsi liiget

Juhan Jürvetson'i

mälestab kurbuses

HALLSTAHAMMARI EESTI
SELTS

Südamlik tänu kallitele sõpradele ja tuttavatele, kes kas oma mõtteis, kirjalikult või oma osavõtuga austasid ja kaunistasid meie kalli mammikese

Marie E. Aumere

viimset teekonda.

Tütar CELIA

Balti kunsti näitus Visbys

Algus lk. 1

Tarabildene, sünd. 1912, skulptor, maalija ja joonistaja, asub samuti Vilniuses ja on kujutanud seda linna oma töödes.

Läti kunstnikest esinevad näitusel Karl Cirulis, sünd. 1925, töötab Riias, temalt esineb näitusel kaks graafilist pilti vanast Riiast. Edasi esitab oma töid Alexander Dembo, kes on sündinud 1931 Pariisis ja asub nüüd Riias, graafik, akvarellist ja maalija. Kataloogis öeldakse, et see kunstnik aksutab meeleldi folkloristlikke motiive Balti ranniku saartelt, eriti Eesti saartelt.

Temalt on näitusel neli etsingut: Kontsert katedraalis, Kalju tänav, rahvaviis ja Valge puri. Edas ion töid läti kunstnikelt: Pavel Dusjkin, sünd. 1928 Riias, graafik, õppinud Leningradis; Dzidra Ezergaile, sünd. 1926, töötab Riias, graafik, tööde ained peamiselt Baltikumist; Inar Heimut, sünd. 1934 Lätis, graafik ja joonistaja; Lajmdot Murnieks, sünd. 1922 Riias, maalija. Viimaselt on esitatud näitusel viis suuremat tööd, peamiselt realistlikus laadis.

Vene kunstnikeks võib lugeda Kiievist pärinevat Tatjana Jablonskajat, sünd. 1917, kellelt on näitusel üheksa realistlikku maalingut ja Leonid Petrovi ja Valentina Petrovat, esimene sündinud 1919 ja teine 1922, graafikud, mõlemad töötavad Leningradis. Nende poolt väljapandud seitsme töö hulgas leidub ka Lenini portree.

Rootsi kunsti esitavad graafik Lennart Forsberg, sünd. 1915 Stokholmis, Sivert Lindblom, skulptor, sündinud 1931, ja Erik Prytz, maalija ja graafik, sünd. 1914. Elab ja töötab Stokholmis ja Fäněl. Kõik äärmiselt moodsad kunstnikud oma väljendusvormides. Sivert Lindblom on saali keskele püstitanud mustast kangast telgitaolise ruumi, mille ees leiduvad soklite taolised läikivast metallist esemed ja mingi pikk läikiv toru. Telgis endas on pikuti lõhkisaetud puust inimfiguure, seintel alasti mehi kujutavaid musti siluette valgel põhjal, siis veel seintel mingeid fantastilisi esemeid ja tagaseinas mingi määritlematu konstruktsioon, mis teatud vaheaegade järel hakkab tiksuma nagu töötaks seinas hiigel puukoi. Kogu selle kunsti nimele pretendeeriva ehituse või imeliku telgi, selle sisustuse üldnimeks on kataloogis trükitud: Ett "människorum".

Nitusel leidub veel töid kunstnikelt Ida-Saksamaalt. Gerhard Rommel, skulptor, on esitanud Ida-Saksamaa tuntud näitleja Raumund Schelcheri pea pronksist. Graafilisi töid ja maale on Fritz Cremerilt, kes on sündinud 1906. aastal Ruhris, ja Willi Sitte'lt, kes on sündinud 1921.a, Tshehhoslovakkias.

On kahju, et sel näitusel ei ole esitatud ühtegi N. Eesti kunstniku tööd. Eestis on silmapaistvaid meistreid graafika ja maali alal. Läinud aastal, nagu mäletan, oli näitusel "Ars Baltica" välja pandud üks graafiline leht Eesti silmapaisvalt kunstnikult Vive Tollilt ja üks teine graafiline töö ühelt teiselt eesti kunstnikult, kelle nime olen unustanud.

Paistab, et lätlased on igal pool energilisemad esinema oma saavutustega. Näitus leidis avamisel rohket külastamist, hiljem käis seal vähe kunstihuvilisi. Näitus jääb avatuks juuli viimase päevani.

FAKT.

Vaikne ookean vene katseala

MOSKVA — Uudistebüroo Tassi teatel alustavad venelased raketikatsetustega Vaikses ookeanis alates 25. juulist kuni 25. augustini.

Tass märgib, et sel ajavahemikul "saadetakse N. Liidust kanderakette Vaikse ookeani akvatooriumi 40-meremiilise raadiusega piirkonda, mille keskpunkti koordinaadid on 33 kraadi põhjalaiust ja 173 kraadi ja 30 minutit idapikkust". Edasi teatatakse, et N. Liidu valitsus palub nende maade valitsus, kes kasutavad mere- ja õhuteid Vaikse ookeani piirkonnas, teha vastavatele organitele korraldus, et laevad ja lennukid ei sõidaks Vaikse ookeani akvatooriumi ja õhuruumi sellesse piirkonda iga päev kella 12 kuni 24 kohaliku aja järgi.

● Alberta ülikooli Edmontonis, Kanadas, lõpetas magistrikraadiga kehalise kasvatuse alal Reet Nurmberg Torontost. Ta tutvub praegu Euroopas kehaskasvatusinstituutidega. Jätkab hiljem Kalifornia s õpinguid kehalise kasvatuse alal.

MISOMEX AB service ja müügivõrk on globaalse ulatusega.
ERIALA: Täisautomaatsete MULTINEX repeteer-kopeerimismasinate tootmine graafika ja elektroonika tööstusele.

MISOMEX AB STOCKHOLM - FRUÄNGEN

Olli veste:

TÕE TEMPEL

I

"Auklikud kodanikud", ütles filosoof Antikrates, "tõde on õilis voorus. Otsigem tõde, ja me muutume õilsateks kodanikeks. See on tõde tõest."

Lugu juhtus muistses Ateenas. Auklikud kodanikud vilistasid filosoof Antikratese lennukaile mõtteile tõest, mis õilistab inimesi.

Nimelt tegeldi Ateenas tol ajal eelkõige parteipoliitikaga. Õilsaks saamiseks polnud vaja mingit tõde ega muud filosoofitsemist! Oma parteisse kuuluvad inimesed olid niigi õilsad. Ja ka vastasparteisse kuuluvad lurjused võisid ühe silmapilguga muutuda õilsaks ja vooruslikeks inimesteks, kui nad parteid vahetasid.

Arvati koguni, et Antikratese tõefanatism võib poliitikategemist kahjustavalt segada. Imekombel olid kõik seekord üksmeelsed, kui filosoof Antikrates otsustati poliitikute eestvõttel 5 aastaks 2 kuuks maalt välja saata.

II

5 a. 2 kuu pärast tuli Antikrates tagasi.

Vaatas ringi, kas ei ole ehk mingisuguseid ehitustöid käimas.

Tahtis hakata telliskivikandjaks. Filosoofiaametit ei tasunud enam pidada, kuna välja oli pakkuda nii lootusetult kehva vastukaja leidev aade nagu tõde.

Oma hämmastuseks nägi ta, et tema äraolekul oli linnas ehitatud uus uhke tempel.

"Vabandust", pöördus Antikrates ühe tundmatu möödamineja poole. "Olin tükk aega ära. Mis uus tempel see on?"

"See on Tõe tempel!"

"Tõe... kuidas see võimalik on?"

"Mõni hea aeg tagasi tegutses siin üks filosoof Antikrates. Ta kuulutas et tõde on õilis voorus. Ta jõudis enne välismaale sõita, kui märgati tema idee erakordset väärtust. Tema auks ehitatigi see tempel".

"Hm, hm... ahah. Kes selle ehitas?"

"Poliitikud. Kõigist parteidest."

"No küll on... Aga mis hirmus mõirgamine sealt kostab? Ohverdatakse kisjaid loomi või?"

"Hahhahaa, seda nüüd küll mitte! Eri parteide poliitikud kogenevad iga päev Tõe templisse tõde teenima."

"Aga see hääl?"

"Jah, nad teenivad tõde. Kõhklemata kuulutavad nad üksteise kohta ebameeldivaid tõdesid."

KIRIKLIKKE teateid

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Hommikune jumalat. 26/7 jääb ära. EELK Stockholmi kog. kantselei on puhkuste tõttu suletud 27. juulist kuni 23. augustini. Õpetaja puhkuse ajal 22. juulist kuni 23. augustini pöörduda õpetaja Eduard Kägi poole telefonil 031/23 56 65 kell 18-19.

VABAKIRIKUD

STOCKHOLM: Ansgarii, Kungsholmsg. 23, jumalat. 26/7 kl. 16, kohalikud vennad.

STOCKHOLM: Nelipühi kirik Filadelfia, Rörstrandsg. 7, jumalat. 26/7 kl. 12.30, M. Vähi ja P. Prosser Kanadast, koori- ja noortelaule. Piiblija palvetund 7/8 kl. 19.30.

GÖTEBORG: Blå Bandet, Erik Dahlbergsgat. 10, jumalat. 26/7 kl. 11, V. Kubja

HÄLSINGBORG: Slottshagskyrkan Långvinkelsgatan 26, jumalat. 1/8 kl. 19, Maive, Vilja ja Allan Laur.

NORRKÖPING: Tabernaakel, Kungsgatan 26, laulujumalat. 25/7 kl. 18, perek. Laur Stockholmist ja vennad Prosser ja Vähi Kanadast. 26/7 kl. 16.30 jumalateenistus koos soomlastega.

Lühiteateid Ameerikast

● President Richard Nixon võidab jälle 1972.a. valimistel põhjusel, et demokraatidel ei ole välja panna võrdset vastaskandidaati, seletas demokraatide partei Senati enamusrühma juht senaator Mike Mansfield.

Long Islandil asuva Glen Cove linnapea kuulutas 24. juuliks välja oksjoni seal asuva N. Liidu diplomaatide pesapaiga, Killenworthi härrastemaja ja seda ümbritseva 36-aakrilise maa-ala müümiseks, kui selleks ajaks ei ole ära makstud 50.000 doll. kinnisvaramaksu.

● Rahaministeerium teatas, et USA kullafondi seis oli juulikuu keskel 11 miljardit 367 miljonit 20.000 dollarit. Möödunud aastal samal ajal oli fondis kulda 10 miljardit 366 milj. 990 tuhande dollari eest, seega veidi üle ühe miljardi vähem.

● USA-le kuuluvate Neitsisaarte juures asus viis naisteadlast kaheks nädalaks uurimislaboratooriumi, mis asub 50 jala sügavuses ookeani põhjas, et uurida kalade elu ja merepõhja taimestikku. Iga kahe nädala järele läheb vee alla uus naisi- või meeskond.

● President Richard Nixon kutsus Valgesse Majja läbirääkimisele indiaanlaste suguharude juhte ning avaldas Kongressile üleskutse indiaanlaste olukorra parandamiseks ja neile tehtud ülekohtu heakstegemiseks. Esmajoones peaks indiaanlastele võimaluse andma ise otsustada neile viigi poolt aastas määratava 400 milj. dollari kasutamist.

Tasuta "kava" Sovjeti koori külastajaile

(ME) — Punaarmee koori esinemisel Vancouveris jagati teatrikülastajaile tasuta "kava", mis valgustas osalt kommunismi tõelist palet. Samasisulist kava on varemalt levitatud ka teistes paikades, kus punaarmee grupp on esinenud.

Vancouveris algatasid aktsiooni tshehhid, kellega kaasa läksid eesti ja läti rahvusgrupid. Koori esimesel kontserdil olid tänaval plakatitega ka juutide esindajad.

Vancouveri ainus õhtuleht "The Sun" tõi põgenike poolt trükitud kavast kolmeveerulise kirjutise. Seal on pilketoonis märgitud Stalini ja Hitleri koostööd sõja alustamisel a. 1939 ja teisi väljavõtteid "programmi" numbritest. Et "Sun" tihti on näidanud punast kallakut, siis on üsna tähelepanuväärne seekordne kolme veeru lubamine punase türannia tõelise palge valgustamiseks.

Koos baltlaste ja tshehhide "programmiga" levitati Vancouveri kontserthoone ees veel teisi lendlehti. Selle pealkirjaks oli "Venelased välja Ukrainast ja teistest kolooniidest".

Lendlehele on alla kirjutanud Ukraina Vabad Kasakad. Lehe viimasel küljel on karrikatuur, mis näitab punaarmee kahepaiksust: — samal ajal, kui üks mundrikandja laulab ja tõmbab lõõtsa Kanadas, teine hoiab oma kanna all Ukrainat, kus püssiraud suitseb.

Selle lendlehe kohta ei olnud kohalikus päevalehes kommentaare.